

Aan de gemeenteraad

- 7 OKT 2025

Ons kenmerk 0000903047

Uw brief van

Onderwerp

Besluit voor Regionale aanpak luchtkwaliteit Haaglanden

Datum

23 september 2025

Geachte raadsleden,

Schone lucht is een belangrijk onderdeel van een gezonde en veilige leefomgeving. Uit een onderzoeksrapport "Luchtverontreiniging in de regio Haaglanden" van september 2023 van de GGD Haaglanden blijkt dat de luchtkwaliteit in de regio Haaglanden slechter is dan in overige delen van Nederland. In deze brief lichten wij toe welke mogelijkheden zijn onderzocht en welke keuze voor Midden-Delfland het meest passend is om bij te dragen aan schonere lucht.

In de aanvulling op het coalitieakkoord van Midden-Delfland staat opgenomen dat overwogen wordt deel te nemen aan het Schone Lucht Akkoord om de luchtkwaliteit in Midden-Delfland te verbeteren. In dat kader is geïnventariseerd op welke wijze Midden-Delfland de lokale luchtkwaliteit het beste kan aanpakken en daarbij ook andere alternatieven bij te betrekken.

Er zijn daarbij drie mogelijkheden geïnventariseerd. Dit zijn:

- aansluiten bij convenant Schoon en Emissieloos bouwen (hierna SEB);
- aansluiten bij het Schone Lucht Akkoord (hierna SLA) of
- Regionale samenwerking luchtkwaliteit Haaglanden (hierna Regionale samenwerking)

Aan u was toegezegd dat wij ons besluit over aansluiting bij een van de genoemde mogelijkheden eerder aan u kenbaar zouden maken. Dat is helaas niet gelukt. Waarvoor onze excuses.

De Regionale samenwerking is medio 2024 gestart door een groep Haaglandse gemeenten, samen met de GGD en de Omgevingsdienst Haaglanden. Deze nieuwe regionale samenwerking biedt, meer dan SEB en SLA, maatregelen die aansluiten op de schaal en mogelijkheden van Midden-Delfland. Ze combineert thema's die voor onze gemeente het meest effectief zijn voor een meetbare verbetering van de luchtkwaliteit, met haalbare uitvoeringslast en binnen onze invloedssfeer.

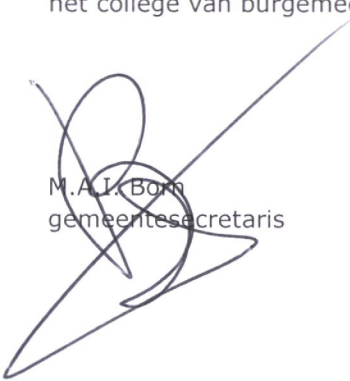
Wij hebben besloten aan te sluiten bij de Regionale samenwerking luchtkwaliteit Haaglanden en in te zetten op de thema's:

- Gevoelige bestemmingen;
- Ontmoedigen houtstook door bewoners;
- Faciliteren energietransitie in de glastuinbouw.

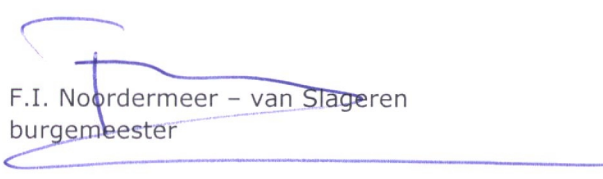
Deze thema's zijn gekozen omdat ze het meest aansluiten bij de lokale situatie van Midden-Delfland en daarmee de grootste kans bieden om onze luchtkwaliteit stapsgewijs te verbeteren. Binnen de regionale samenwerking zijn inmiddels concrete beleidsopties voor gevoelige bestemmingen in beeld, wordt bij houtstook gewerkt aan doelgerichter beleid en zijn voor de glastuinbouw verkennende gesprekken gestart met o.a. WUR en Greenport West-Holland over het terugdringen van NOx-uitstoot. Samenwerken met de regiogemeenten maakt het mogelijk kennis en ervaringen te delen en tijd te besparen. Zo kunnen we ook thema's oppakken die in Midden-Delfland belangrijk zijn, zoals de glastuinbouw, en die effect hebben over gemeentegrenzen heen.

De gemeente werkt aan de uitvoering van deze thema's binnen bestaande capaciteit en middelen. Een analyse van alle alternatieven en thema's vindt u in Bijlage 1.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

M.A.I. Born
gemeentesecretaris

F.I. Noordermeer - van Slagen
burgemeester

Bijlage 1 – Luchtkwaliteit: mogelijke samenwerkingsverbanden en impact voor Midden-Delfland

Verbetering van de luchtkwaliteit vraagt om samenwerking op verschillende schaalniveaus. Er zijn drie initiatieven waar Midden-Delfland bij kan aansluiten: het Schone Lucht Akkoord (SLA), het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) en de Regionale Aanpak Luchtkwaliteit Haaglanden. In deze bijlage worden per traject de inhoud, kansen, knelpunten en subsidiemogelijkheden beschreven, evenals de praktische betekenis voor onze gemeente.

1. Schone Lucht Akkoord (SLA)

Doelstelling

Het SLA heeft als gezamenlijk doel om in 2030 landelijk ten minste 50 % gezondheidswinst te realiseren uit binnenlandse bronnen t.o.v. 2016, wat neerkomt op gemiddeld vier maanden langer leven.

Thema's

Het SLA kent zes thema's, met in totaal 36 verplichte maatregelen die verplicht uitgevoerd moeten worden door de deelnemers (inclusief Rijk):

- Gevoelige groepen en hoogst blootgestelden (incl. houtstook)
- Mobiliteit
- Mobiele werktuigen
- Industrie (*niet van toepassing op Midden-Delfland*)
- Binnenvaart en havens (*niet van toepassing op Midden-Delfland*)
- Intensieve landbouw (*niet van toepassing op Midden-Delfland*)

Invloed op de luchtkwaliteit door glastuinbouw is landelijk gezien een kleinere speler en daarom niet standaard opgenomen in het SLA. Voor Midden-Delfland zijn slechts drie thema's relevant.

Belangrijkste overwegingen

- *Gevoelige groepen*: beleid opstellen voor gevoelige functies en groepen (bijvoorbeeld scholen, zorginstellingen en kinderdagverblijven) vervangt het vervallen Besluit gevoelige bestemmingen van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Past binnen huidige capaciteit.
- *Mobiliteit*: Doel van dit thema is de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen door verkeer te verminderen, met als landelijke ambitie een reductie van 70% in 2030 ten opzichte van 2016. In Midden-Delfland blijkt echter dat circa 70–80% van de concentraties langs wegen bestaat uit achtergrondwaarden, veroorzaakt door bronnen buiten het verkeer. Hierdoor is het effect van mobiliteitsmaatregelen op de lokale luchtkwaliteit beperkt. De vaste maatregelen in dit thema omvatten onder meer het opnemen van gezondheidsdoelen in verkeers- en vervoersplannen en het opnemen van emissie-eisen in aanbestedingen en vergunningen. Voor de uitwerking is een verkeers- en vervoersplan nodig, waarvoor circa € 15.000 aan extra middelen en 60 uur ambtelijke capaciteit vereist zijn. Deze middelen en capaciteit zijn momenteel niet in de begroting opgenomen. Aanvullend kunnen nog extra middelen nodig zijn voor de uitvoering van projecten uit het plan.
- *Mobiele werktuigen*: levert slechts een beperkte bijdrage aan de verbetering van de lokale luchtkwaliteit, terwijl de uitvoering een hoge inzet van ambtelijke capaciteit vraagt (o.a. opstellen en handhaven van aanbestedingseisen, toezicht op gebruik, en faciliteren van laadinfrastructuur). Door de verwachte autonome vernieuwing van bouw- en werkmaterieel naar emissievrije varianten vóór 2030 (en 2035 voor zware machines) is extra versnelling op dit moment minder doelmatig.

Voor Midden-Delfland blijft binnen het SLA alleen het thema *Gevoelige groepen en hoogstblootgestelden* over. Via het SLA kan subsidie ((SpUK-SLA cofinanciering) worden aangevraagd voor emissieverlagende, overige en pilotprojecten. Subsidie kan alleen worden aangevraagd na deelname aan het SLA en bedraagt meestal 50% van de projectkosten. In aanmerking komen o.a.: voorbereidings- en bouwkosten, monitoring, innovatieve maatregelen, communicatie, kennisontwikkeling en gedragsbeïnvloeding. Voor emissieverlagende projecten geldt een minimumomvang van € 25.000 en de beschikbare middelen zijn vaak uitgeput.

2. Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)

Doel en inhoud

Sluit aan bij het SLA-thema 'Mobiele werktuigen'. Richt zich vooral op aannemers, met als doel versneld inzetten van emissieloze mobiele werktuigen bij bouw- en grondverzetprojecten.

Belangrijkste overwegingen

- Effect op luchtkwaliteit in Midden-Delfland marginaal door kleinschaligheid projecten.
- Zelfde capaciteitsuitdagingen als bij SLA-thema 'Mobiele werktuigen'.
- Subsidiemogelijkheden vooral voor bedrijven; loopt jaarlijks af.

3. Regionale samenwerking luchtkwaliteit Haaglanden

Doelstelling

Samen met regiegemeenten, de GGD en de Omgevingsdienst Haaglanden werken aan schonere lucht in Haaglanden. We richten ons daarbij vooral op locaties waar gevoelige groepen veel verblijven, zodat de gezondheidsschade door luchtvervuiling afneemt en de gemiddelde vroegtijdige sterfte in de regio met circa 21 dagen wordt verminderd.

Thema's

- Emissieloze mobiliteit
- Schoon en emissieloos bouwen
- Ontmoedigen houtstook door bewoners
- Faciliteren energietransitie in de glastuinbouw
- Gevoelige bestemmingen

Minimaal drie thema's zijn verplicht.

Belangrijkste overwegingen

- *Emissieloze mobiliteit*: In dit thema wordt ingezet op maatregelen om de emissies door vervoer te verlagen met als uiteindelijk doel zero-emissie.
- De te nemen maatregelen kunnen per gemeente verschillen. Voorbeelden van maatregelen zijn het opnemen van gezondheidsdoelen in verkeers- en vervoersplannen of verduurzamen eigen voertuigen en transportdiensten. Enkele maatregelen zijn al eerder Midden-Delfland uitgevoerd. Dit thema heeft dezelfde capaciteitsuitdagingen als bij SLA-thema 'Mobiele werktuigen'.
- *Schoon en emissieloos bouwen*: zelfde aandachtspunten als SLA-thema 'Mobiele werktuigen'.
- *Ontmoedigen houtstook*: Dit thema gaat ondermeer in op (regionale) communicatie over houtstook in relatie tot luchtkwaliteit. Wij voeren al enkele jaren deze communicatie uit. Er kan gekozen worden voor aanvullende acties (denk aan verkennen stookverbod bij code rood van de stookwijzer). Aansluiten bij dit thema past vooralsnog binnen de huidige capaciteit en middelen.
Als gekozen wordt om aanvullende acties van deze pijler uit te voeren met dat wij nu doen is extra ambtelijke capaciteit nodig.
- *Faciliteren energietransitie glastuinbouw*: past goed bij de gemeente, omdat stikstofoxiden (NOx) een kritische factor zijn voor het halen van de nieuwe EU-omgevingswaarden in 2030. De glastuinbouw, als grootste aardgasverbruiker in Midden-Delfland, is de belangrijkste bron van NOx-uitstoot. Mogelijke acties zijn op korte termijn intensievere handhaving op het onderhoud van stookinstallaties en op langere termijn het faciliteren van de warmtetransitie. Vermindering van NOx draagt direct bij aan betere luchtkwaliteit op de twee locaties in onze gemeente waar de EU-grenswaarden in 2030 mogelijk worden overschreden. Aansluiting bij dit thema sluit aan op lopende acties binnen de Regionale Energiestrategie en versterkt deze.
- *Gevoelige bestemmingen*: Dit thema is bedoeld om regionaal beleid te maken om gevoelige groepen beter te beschermen. In dit thema staan twee acties opgenomen. Een van de acties is het in kaart brengen van gevoelige bestemmingen en contouren van toekomstige bestemmingen. Dit wordt grotendeels al ingevuld via het actualiseren van kwetsbare bestemmingen in het Register Externe Veiligheid.

De actie om te komen tot regionaal beleid voor gevoelige bestemmingenbeleid voor bescherming gevoelige groepen past binnen de huidige capaciteit. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet was er het Besluit gevoelige bestemmingen. Dat besluit ging over luchtkwaliteitseisen voor gevoelige bestemmingen zoals bijvoorbeeld scholen, zorginstellingen en kinderdagverblijven. Het regionale beleid is bedoeld om het wegvallen van dat Besluit te repareren zodat bij nieuwbouw van dit soort gevoelige functies deze op voldoende afstand van drukke wegen worden geprojecteerd.